

MARNO JÁNOS

Emésztés a holtak házában

*A pénz ugat, kutyánk a döngkútban
vonítja épp a legutolsókat,
magam az udvari budin böngészek
a főszeletelt hírlapok között.
Régi álmom, hogy megszabaduljak
a szartól, amit udvariasságból
a népek tompán életnek hívnak.
Nincs éle tudniillik a hangjuknak,
sem fénye, amint a szarból mégiscsak
aranyat csinálnak – lévén az ősök
túlnyomó többsége aranyműves
vagy füstarany-képkeretező.*

Közbevetőleg.

*Mert itt az ideje
szorosabban tapadnunk a szöveghez.
Amit szeletekben kapunk össze
csupasz ölünkbe a megindult ősszel,
emlékünkben mögöttünk áll a jegenye,
a budi mögött, előttünk az öreg
kajszibarackfa, s jobbra egy fészter,
vagy inkább kamra a háziromoknak,
valamint nekünk, hogy szóljunk szerényen,
hanggal olvasván a hírekből ezt-azt.
Ha muszáj, nyögvenyelősen. Mintha
hitelt nem érdemlő cikkbe botlanánk.
Ebbe mondjuk. Eltűnt egy pénzszállító
vállalat alkalmazottja, böngésszük
felcsigázódva, s memorizálva
ínséges időkre egy kurta szakaszt.*

*Pénzszállító táskájával együtt
szívódott fel hirtelen a pofa,
egy pénzszállító cég lóti-futija,
a Futó utcában, amit kapásból,
egy vidéki budin ücsörögve,
nem könnyen emészt meg csikarás nélkül
magában az ember. Még a foga is
elváshat tőle. Ismét lepedékes
a nyelve, és alatta, érzi, ott*

*a pók, a régi, mely ismeri az ő
roppant magányát, s persze támadásra
ingerli most végre alulról is
a tanúságszöveget. Egy teli táska
pénz! Hogyne futamodna meg vele
megbízója elől a megbízott,
mikor felpillant, s a szemébe ötlük,
merre jár. Futó utca, merre húzódsz
meg a város emésztőrendszerében?*

*És mennyi lehet az idő most nálam?
Hajnali három múlt öt perccel? És nem
jön az álom, sem a valóságérzet,
jobb volna nem lenni. Többet nem léphet
egy magamfajta, csendes kísértet,
aki egy lottószelvényt nem képes
kitölteni. Reszket hozzá a keze.
Vidéken sem volt sokkal jobb lennie,
gondoljunk itt egy nem éppen életre-
való gyereknek való vidékre,
ahol a vadon egy karnyújtásnyira
szinte tőlünk, amit egy lépéssel
elég megnyújtunk. A vadon tehát
úgy-abogy karbantartva. Gyerekszájjal
szólva: visszanezve egyszer legalább
mindannyian a karbon korban éltünk.
(Félő, hogy vissza mégse oda térünk.)*

*Gyülekező a Futó utcában!
Rosszabbat álmodtam, mint azt előre
elképzelttem még hajnalban. Csaknem
belefulladtam emésztőgödrünkbe,
gyerekfejjel, de már egész ősen,
mintha meszet forraltak volna az
emésztőben. Kezslábast viseltem,
játzóruha- vagy munkaruhaként,
nem emlékszem, a dolgomra siettem
volna, amiről álmomban álmodni
sem mertem. Szirénazajra riadtam,
odakint nyöszörgő, csonkolt testek,
rohanó alakok okádó füstben
és porban, s itt belül a magyarázat.*

*Íme. Egyszer csak megszakad a kép,
és volt-nincs táska, sem benne a pénz,*

*továbbá az alkalmazott ürge,
vagy szürke egér, ki éppoly fürge,
mint animális mása. És nem az,
itt fentebb, akit könnyű kiönteni
porhüvelyéből. Amennyiben testünk
a földből jön és nem odafentről,
legalábbis, innen nézve, lentről.*

*Egy vakond szemszögéből. Nézzük csak,
hová is helyeztük fentebb azt a
pókot. Nyelvünk alá vagy a csupasz
seggünk alá, ott kint a régi budin
ücsörögve türelemmel. A kajszii
sárga fele és vörhenyes rózsaszín
fele táplálta fényével a szemünk,
mivel hagytuk kilengeni a korhadat
budiajtót. Az újságszeleteket
lassan mind elhasználtuk. Most tehát
emlékezetből dolgozunk, pénzért,
ha az Isten is úgy akarja, aki,
úgy gondoljuk, nincsen, mert nincs az a pénz,
amiért hajlandó volna lenni még-
is. Eljött hát a tisztálkodás szűk*

*ideje, a fedél visszahelyezése
a nyílásra, és a visszatérés
a holtak házába. Melyet lakói
egykor még egészségháznak neveztek.
És Futó utca nem akadt a népes
községben, csak Egyenlőség, Lenin,
Honvéd, Testvériség, Engels és Vasút
utca, s a pénz sem volt akkora szám,
mint ma. A Békekölcson is csak ritkán,
elvétve csengetett.*